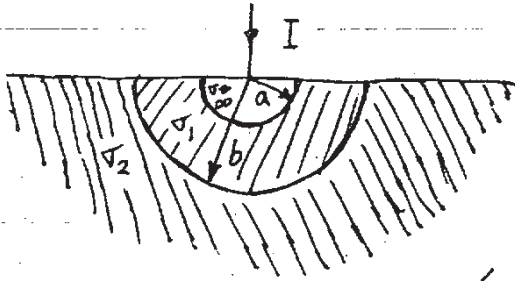

جریان الکتریکی و مقاومت

۱- الکترودی به شکل نیمکره با شعاع a و ضریب هدایت بی نهایت $\infty \rightarrow \infty$ در زمین قرار دارد. یک پوسته کروی با شعاع داخلی a و شعاع خارجی b با ضریب هدایت σ هم مرکز با الکترود در زمین

سطحین شکل قرار دارد. با قیامده نیم فضا از یک هادی با ضریب هدایت σ_2 پر شده است. فرض کنید که یک جریان I از طریق مرکز نیم کره وارد زمین شود.

الف- چگالی جریان و صورت میدان را در نواحی مختلف به دست آورید
ب- اختلاف پتانسیل الکترود و نقطه بی نهایت را تعیین کنید.

ج- مقاومت R این سیستم زمین را می سنجید. حالات خاص را بررسی کنید
 $b \rightarrow \infty$; $b \rightarrow a$

۲- خازن با دو ورقای موازی را که با ماده هادی ناقص با ثابت دی الکتریک ϵ_r و ضریب هدایت σ_c پر شده است، در نظر بگیرید. خازن با بار اولیه Q بار شده است.

الف) بار الکتریکی Q روی ورقها را بصورت تابعی از زمان t به دست آورید.

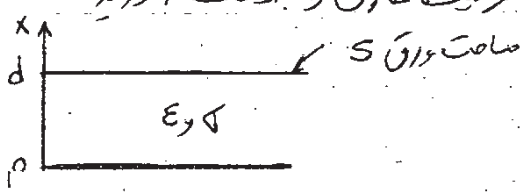
ب) ثابت زمانی را برای تخلیه بار خازن برای $\epsilon_r = 4.3$ و $\sigma_c = 10^{-13} \text{ (S/m)}$ محاسبه کنید.

ج) حرارت ژول کل ایجاد شده را محاسبه کنید و نشان دهید که با انرژی الکتریکی ساکن ذخیره شده اولیه برابر است.

۳- دو ورق هادی با مساحت S و به فاصله d از یک دیگر قرار دارند. ماده دی الکتریک ناهمگن یا

لغات داخل خازن قرار دارد. ضریب الکتریکی $\epsilon = \epsilon_1 + (\epsilon_2 - \epsilon_1) x$ و ضریب هدایت

$\sigma = \sigma_1 + \frac{(\sigma_2 - \sigma_1) x}{d}$ است. مقاومت ماده و ظرفیت خازن را به دست آورید.

۴- یک خازن با صفحات موازی را در نظر بگیرید. مساحت هر صفحه برابر $10 \text{ (cm}^2\text{)}$ و فاصله آنها 1 (mm) است.

عایق بین صفحات از نوع شیشه با ضریب مقاومت $\rho = 1.2 \times 10^3 \text{ (ohm-cm)}$ و ثابت دی الکتریک $\epsilon_r = 5.6$ است. خازن را توسط ولتاژ 100 (V) پر کرده سپس منبع را قطع می کنیم.

الف) آهنگ اولیه تخلیه بار خازن (یعنی $i = \frac{dq}{dt}$) چقدر است؟

ب) چه مدت زمانی طول می کشد که بار خازن تخلیه شود؟ نتیجه را بحث کنید.

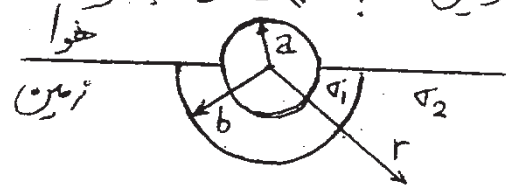
5) یک تابه بره تون با جریان I توسط اختلاف پتانسیل V_0 شتاب می‌گیرد.
 فرض کنید که شعاع تابه a بوده و چگالی جریان همی در تابه یکنواخت باشد.
 الف- چگالی همی بار را در تابه پس از شتاب یافتن بر تون را محاسبه کنید.
 ب- شدت میدان الکتریکی را داخل و خارج تابه به دست آورید.
 ج- معنی تغییرات شدت میدان الکتریکی نسبت به فاصله شعاعی r از محور تابه رسم کنید.
 د- حال فرض کنید که تابه در امتداد محور یک استوانه هادی زمین شده با شعاع داخلی b (با $b > a$) قرار داده شود. پتانسیل را داخل استوانه به دست آورید و معنی تغییراتش را رسم کنید.

بار هر تون $(c) = 1.06 \times 10^{19} e = 1.6 \times 10^{-19} \times 1.06 \times 10^{19} = 1.7 \times 10^{-1} \text{ (Kgr)}$
 $m_p = 1.837 \times 9.1 \times 10^{-31} \text{ (Kgr)}$
 $I = 1 (\mu A)$, $V_0 = 10,000 (V)$, $b = 1 (cm)$, $a = 1 (mm)$

6- در مختصات استوانه ای ناحیه $a \leq r \leq b$ و $0 \leq z \leq L$ و $0 \leq \phi \leq 2\pi$ از مابقی با ضریب هدایت ϵ پر شده است. سطوح استوانه ای از هادی کامل بوده و اختلاف پتانسیل V_0 بین آنرا اعمال می‌شود. اندازه V_0 را برای اتلاف توان P در صورت حرارت در مابج تعیین کنید.
 $a = 0.5 (m)$, $b = 3 (m)$, $L = 10 (m)$, $\epsilon = 2 (S/m)$, $P = 10 (KW)$

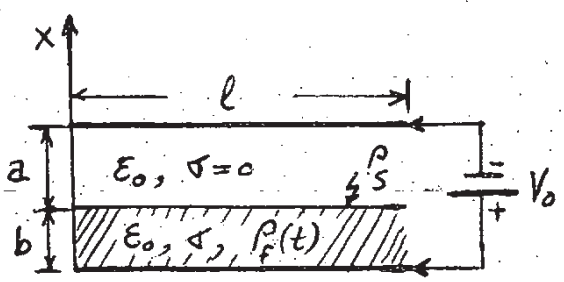
7- فضای بین دو کره هادی هم مرکز با شعاعهای a و b (با $a < b$) توسط ماده هادی با ضریب هدایت ϵ پر شده است. اختلاف پتانسیل V_0 بین دو کره اعمال می‌شود.
 الف) توان تلف شده در این سیستم را محاسبه کنید.
 ب) مقاومت آن را با استفاده از عبارات توان به دست آورید.
 ج) نتیجه را از طریق فرمول محاسبه مستقیم مقاومت امتحان کنید.

8- یعنی از کره هادی کاملی با شعاع a داخل زمین قرار دارد. ضریب هدایت زمین در ناحیه $a \leq r < \infty$ و در ناحیه $b \leq r < \infty$ برابر ϵ_1 است. اگر تواج جریان یکنواخت فرض شود، مقاومت زمین را بین $a \leq r < \infty$ محاسبه کنید.

9- یک ماده با تلفات دارای ضریب الکتریکی فضایی آزاد (ϵ_0) و ضریب هدایت σ بطور جزئی ناحیه بین دو تریای هادی موازی را مطابق شکل زیر بررسی کنید. اختلاف پتانسیل V_0 بین دو ورق هادی اعمال می شود. در زمان اولیه $t=0$ ، محیط با تلفات دارای چگالی بار ρ_0 بوده و چگالی بار سطحی ρ_s روی فصل مشترک در $x=b$ برابر صفر است. بتنگی کیمات زیر را نسبت به زمان تعیین کنید

(الف) میدان الکتریکی در هر دو ناحیه
(ب) چگالی بار سطحی ρ_s در $x=b$

چگالی بار سطحی اولیه در $t=0$ برابر ρ_0 بوده و چگالی بار سطحی در $t=0$ برابر ρ_s است. در ناحیه $\sigma=0$ داریم $J=0$

معادلات لاپلاس و پواسن را تحت شرایط مرزی حل کنید و معادلات دیفرانسیل برای ρ_s و ρ_0 بدست آورید.

10- یک هادی با طول 10 (m) و سطح مقطع دایره‌ای با قطر 3 (cm) را در نظر بگیرید. با اعمال ولتاژ 10 (V) به دو سر هادی، جریان 3000 (A) از آن می‌گذرد. ضریب هدایت ماده هادی را محاسبه کنید.

11- چگالی جریان در یک ناحیه برابر $J = cy \hat{a}_x\text{ (C/m}^2\text{)}$ است. یک مربع با ضلع a دارای یک رأس در مبدأ مختصات و دو ضلع موازی محور z بوده و زاویه ϕ را با صفحه xz می‌سازد. جریان گذرنده از مربع را تعیین کنید.

12- یک جوش برق در اتمسفر 10^{12} (J) انرژی $W = 10^{12}\text{ (J)}$ ، اختلاف پتانسیل $V = 10^8\text{ (V)}$ و مدت زمان $t = 0.5\text{ (s)}$ می‌باشد. جریان متوسط برق را محاسبه کنید.

13- فرض کنید که جریان ثابتی در محیط خطی و یکسانگرد و بی‌ناهمگن (از لحاظ ضریب الکتریکی ϵ و ضریب هدایت σ) وجود داشته باشد. چگالی بار آزاد را در این محیط به دست آورید.